

Preek ds. T.J. Keegstra – H.C. Zondag 1

Ps. 116 : 1, 2, 5

Ps. 116 : 7, 8, 10

Ps. 103 : 1, 2, 5

Ps. 103 : 6, 7, 9

Ps. 119 : 19, 21

Lezen: Jes. 43 : 1 - 8 en Ef. 3 : 13 - 21

Tekst: Zondag 1

D.L.: Hfdst. 1, art. 1 en 2

Gemeente van de Here Jezus Christus,

De catechismus wordt wel "Het Schatboek van de Kerk" genoemd. Terecht! Want in dit boekje is - door de zorg van de heilige Geest - heel de schat van Gods Woord kort en bondig samengevat. Om ons in die weg tot amen-zeggens te maken.

Dat moet u goed vasthouden. Men heeft soms moeite met de inzet van deze belijdenis. Die zou antropocentrisch zijn. Het zou de mens in het centrum zetten. De vrome mens met zijn eigen, persoonlijke troost.

Inderdaad, de catechismus is persoonlijk. Het 'ik' en 'mijn' van Zondag 1 keert telkens terug. Maar dat is beslist niet individualistisch bedoeld. Het is niet een aansporing om egoïstisch alleen met onszelf bezig te zijn: 'Hoe kom ik er door?' 'Hoe red ik me er uit?'

Het is het 'ik' van de apostolische geloofsbelijdenis: 'Ik geloof in God, de Vader'. Dat is geen individualisme. Het is het 'ik' van de kerk die haar kinderen het lied voorzingt, dat God haar geleerd heeft in zijn Woord.

Dat is de bedoeling van de catechismus. Hij wil ons het verlossingslied leren zingen. Ons allen samen. Want alleen samen met al de heiligen kunnen we verstaan hoe groot de breedte en lengte en hoogte en diepte van Gods verlossing is. En hoe geweldig de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat. We moeten zo vol worden van de volheid van God, dat we in de wereld waar het leven vaak op een doolhof lijkt, - en waar de dood nog altijd een vijand is - samen zullen optrekken. In God verheugd. Omdat Hij in die wereld ons blijdschap geeft.

Maar dan worden we toch ook persoonlijk tot een antwoord gedrongen. Wat doet u er mee? Gaat u meezingen? Of blijft u zwijgen? Uw antwoord op die vragen is van beslissende betekenis! Want zonder dat zingen blijft het leven zonder glans en het sterven zonder hoop.

Maar gaat u meezingen, schuchter misschien, maar u wilt God toch loven. Dan bent u bij wat u ook overkomt, altijd getroost.

Ik vat de tekst zo samen:

Het lied van de kerk op Gods wondere troost in leven en sterven.

Dat lied is:

1. Uniek
2. Rustgevend
3. Levenwekkend

1. Uniek

We willen ons dus tot belijders laten maken. Tot amen-zeggens op wat God in zijn Woord ons heeft voorgezegd.

Dat maakt het meteen geweldig. Want in dat Woord worden ongelooflijke dingen gezegd! Ik denk aan wat Petrus schrijft dat we van onze ijdele wandel zijn vrijgekocht "niet met vergankelijke dingen, zilver of goud", maar "met het kostbare bloed van Christus als van een onberispelijk en vlekkeloos Lam." (1 Ptr. 1:18;19)

En Paulus schrijft: "Gij zijt van Christus en Christus is van God." (1 Kor. 3:23). Hij heeft

zich gegeven "om ons vrij te maken van alle ongerechtigheid en voor zich te reinigen een eigen volk, volijverig in goede werken." (Titus 2:14)

U mag het eigen volk van uw Heiland Jezus Christus zijn. Omdat Hij u heeft vrijgekocht! In de doop heeft Hij u dat ook verzekerd. Door die doop heeft Hij u zijn eigendomsmerk opgedrukt!

We zijn hier niet bijeen als een willekeurige groep mensen, maar als de gemeente van de levende God. Als zijn eigendomsvolk. Dat zegt Hij in de Bijbel. En dat mag u belijden. U moet het ook belijden. Omdat Hij het zegt en het u door de doop verzekerde. U bent de gemeente van Jezus Christus. Het volk van de Here.

Wat een rijkdom! Voor ons samen. Ook voor ieder persoonlijk. Want als leden van die gemeente mogen we allemaal zeggen: Ik ben in leven en sterven het eigendom van mijn trouwe Heiland Jezus Christus.

Dat is niet een dubbeltje op zijn kant. Iets om je leven lang over te tobben: Is het wel zo? Mag ik dat zeggen? God zegt het! Hij vergadert zich een volk waarvan geldt: gekocht door het bloed van Jezus Christus. En als bewijs daarvan drukt Hij door de doop ieder zijn

eigendomsmerk op. Dus kun je er niet onderuit. Je mag en je moet het zeggen: Ik ben het eigendom van Jezus Christus.

Zo mag en moet de kerk dit ook de kinderen op de lippen leggen. Ook jullie, jongens en meisjes, mogen dit belijden. Wat is je enige troost in leven en sterven? Dat ik met lichaam en ziel, in leven en sterven, het eigendom ben, niet van mijzelf, maar van mijn trouwe Heiland Jezus Christus. Dat mag jij zeggen. En jij en jij. Jullie allemaal, groot en klein.

Want de Here zegt het zo. En jij mag Hem dat nazeggen. Wie hier een vraagteken zet, twijfelt aan Hem. Terwijl Hij ons juist rijk wil maken! Ik denk aan wat Paulus schrijft in Rom. 14: "Want niemand van ons leeft voor zichzelf en niemand sterft voor zichzelf; want als wij leven, het is voor de Here, en als wij sterven, het is voor de Here. Hetzij wij dan leven, hetzij wij sterven, wij zijn van de Here."

Verrassend mooi is dat! Het zet ons leven een bijzonder stempel op, Nota bene, wij, mensen, die gelijk zijn aan die anderen die naast ons wonen en met wie we eenzelfde baan hebben, wij zijn in leven en sterven het eigendom van Jezus Christus.

Als je de dingen oppervlakkig bekijkt, dan zie je je eerder als één van de velen. Maar de Here zegt: die man, die vrouw, die jongen, dat meisje. is van Mij. Mijn privébezit. Helemaal. Van binnen en van buiten. Met lichaam en ziel. In leven en sterven. Mensen, wat een troost! U en jullie zijn geen naamloze nummers ergens in een grauwe massa. U bent het privébezit van de Here Jezus.

Denkt u zich dat eens in. U bent 's morgens, ergens in een grote stad, op weg naar uw werk. Daar zit u in uw auto of op uw fiets midden in de file. Ogenschijnlijk als één van de velen. Maar intussen zijn privébezit. Want niemand leeft voor zichzelf.

Straks komt het moment dat u op uw sterfbed ligt met naast dat bed uw vrouw, uw man, uw kinderen, je ouders. Je bent met hen samen en toch alleen voor de poort van die dood. Maar als eigendom van de Here! Want niemand sterft voor zichzelf.

Maakt dat het leven niet geweldig? Waar u ook gaat en wat u ook overkomt, in leven en sterven bent u van Hem. Kostbaar in zijn ogen. Hooggeschat, zijn lieveling.

Omdat u van uzelf zo'n lieverdje bent? Antwoord 2 laat iets anders zien. Om door deze troost gelukkig te kunnen leven en sterven, moet u ook belijden, hoe groot uw zonden en ellende zijn!

Wat is er veel zonde en tekort. Net als bij dat volk van Jes. 43. Diep schuldig was het. Om zijn zonden weggeslingerd in ballingschap. Toch zegt de HERE: "Vrees niet, want Ik heb u verlost. Ik heb u bij uw naam geroepen, u bent van Mij." Hij wil voor hen zelfs mensen in de plaats geven en naties in ruil voor hun leven. Waarom? "Omdat u kostbaar bent in mijn ogen en hooggeschat en Ik u liefheb." Daarom!

Het is pure genade dus. Ik heb je lief. Waarom? Omdat de prijs die betaald werd hoog is geweest. Jesaja spreekt dan van 'mensen' en 'naties'. Wij mogen belijden dat niemand minder dan Gods eigen Zoon zijn kostbaar bloed voor ons gaf. De enige prijs die voor onze zonden betaald kon worden. Vanwege die prijs gaan wij Hem ter harte. Wie Hij kocht voor de prijs van zijn dood, bewaart Hij door de kracht van zijn leven!

Wat een evangelie! Dat de Here ons de moeite waard vindt! Duizend en één situaties zijn er, waarin ons leven gevaar loopt. Maar in al die situaties zijn we het privébezit van onze levende Heiland. Ja, wij, zondige, egoïstische, kleinzielige mensen. Wat verknoeien we het vaak. Toch zegt Hij: Ik heb je verlost. Je bent van Mij.

En dan te bedenken waaruit we zijn verlost: Uit de meest hopeloze situatie die bestaat! Uit de heerschappij van de duivel. Door zijn dood heeft Hij hem onttroond en zo ons bevrijdt: als mensen die ons leven lang door angst voor de dood tot slavernij veroordeeld waren.

Wat is die dood verschrikkelijk. Ook nog voor ons. Maar veel meer voor de mensen van de wereld. Hij is, zegt Hebr. 2, de zweep waardoor de duivel hen opjaagt en tot zonde drijft. Daardoor gaan ze zich uitleven. Ze gaan het leven zwelgen. Of ze vergeten zichzelf door drugs of drank, Alles vanwege die angst: straks komt de dood. Satan maakt daar gebruik van. Hij drijft daardoor tot zonde. Want hij weet dat het loon van de zonde de dood is. En die zoekt hij: onze dood!

Maar dan roept de Here midden in die nood ons toe dat "Hij geopenbaard is, opdat Hij de werken van de duivel verbreken zou." Hij heeft voor al onze zonden betaald!

Wat een evangelie voor mensen die slaven van de zonde waren en kandidaten voor de dood. Want een zondeslaaf kan niet altijd blijven in het huis van God. Straks wordt hij uitgeworpen in de buitenste duisternis. Alleen Gods verlost kinderen blijven eeuwig bij Hem wonen.

Hoe bevrijdend is het daarom als de Here zegt: Ik heb de werken van de duivel verbroken en de boeien van de zonde losgemaakt. Daardoor mogen we allemaal belijden: Ik ben verlost, God heeft mij welgedaan. Want ook al doe ik nog zonde, ik ben niet meer slaaf van de zonde. Ik ben slaaf van Hem die me van de zonde verlost heeft. Nu jaagt de dood geen angst meer aan. Want de prikkel van de dood is de zonde. Maar alles, alles is voldaan. Hetzij ik leef, hetzij ik sterf, ik ben van de Here.

Dat is toch een troost waarbij niets het halen kan. Ieder jaagt naar troost. De een zoekt het in zijn gezondheid, de ander in zijn werkkraft, de derde in zijn geleerdheid. Die dingen kunnen je inderdaad troost geven. Maar buiten de Here Jezus zijn ze niet meer dan een soort verdoving. Het brengt in een toestand die kunstmatig is. Zoals bij een drugsgebruiker die even een schijnwereld binnengaat en dan vergeet.

Waar je het ook zoekt, steeds blijft de werkelijkheid van die dood. Je schuift die alleen even weg. En helpt dat niet, dan maak je - zoals men vandaag doet - die dood gewoon. Hij hoort er bij. Sorry, als hij komt dan komt hij maar. Laten we die werkelijkheid rustig onder de ogen zien. Ja, laten we hem maar halen, als we denken dat dat beter is. Want straks storten we toch in de afgrond van het niets.

Dat is de troost van de troosteloosheid: Je gaat moedig de ondergang tegemoet. Hoewel, maar weinigen doen dat. De meesten troosten zich door zich uit te leven in de begeerten van het vlees. Of door hartstocht voor een studie. Of door een vals vertrouwen op eigen edelmoedigheid. Nou, als ik er niet kom!

Echte, blijvende troost is er alleen door het unieke evangelie van Jezus Christus die van de dood ons heeft verlost door zijn eigen dood. Zo zijn we kinderen van God! En niemand die ons daarom nog uit Gods huis kan gooien. Geloof dat maar. U, broeders en zusters. Ook jullie, jongens en meisjes. Want u bent samen gekocht. Daarom veilig in leven en sterven. In al uw moeiten is de Here nabij. Uw dood is kostbaar in zijn oog. Hij bewaart u zo dat zonder de wil van Vader zelfs geen haar van uw hoofd vallen kan!

2. Het tweede pnt: Dit lied is rustgevend.

Ja, want Christus kocht ons met zijn bloed. Die prijs was zo hoog dat Hij vlak voor het kruis al kon bidden: "Vader, bewaar hen in uw naam, die Gij Mij gegeven hebt." In dat bidden is Hij verhoord. Zo zelfs dat de catechismus over de haren van ons hoofd kan spreken.

Je zou zeggen: Wat maken een paar haren uit. Als er één uitvalt dan let je daar zelfs niet op. Het is zo klein. Maar Vader heeft ze geteld, zegt de Here Jezus. Hij let al op z'n minime haar. Hoeveel te meer dan op onszelf. Hij liet ons kopen door het bloed van zijn Eigene. Zou Hij ons dan één moment vergeten? We waren nog maar net in de wereld, toen Hij al aan het doopvont zei: Ik zal u van al het goede voorzien en al het kwade van

u weren of voor u doen meewerken ten goede.

Als dat geen rust geeft! We zijn niet een speelbal op de golven van de wereldzee. Geen pluisjes die worden voortgejaagd door de stormwind van de wereldgeschiedenis. We blijven straks ook niet naamloos en vergeten in een graf liggen. Nee, door Gods wondere genade in de Here Jezus hebben we een Vader die voor ons zorgt.

Mensen kunnen ons vergeten en overlaten aan ons eigen lot. God vindt ons zo kostelijk en kostbaar dat Hij zijn almachtige kracht inzet om ons te bewaren, zegt de Here in Joh. 10: "Wat mijn Vader Mij gegeven heeft gaat alles te boven."

Dat geeft je een kick zo vaak je in de ellende zit. Het geeft je steeds weer moed en kracht. U gaat alles te boven! Jij, klein mensje met wie haast niemand rekent, jij bent waardevol voor God! Niets kan je roven uit zijn hand. Zo geweldig is Gods bewaring.

Hier beneden zijn de dingen - onzeker. Je gezondheid - morgen is ze geknakt. Je toekomst en je positie - u weet er alles van. Wat moet je niet doen om je bezit veilig te stellen. Het is zo'n angstig bezit. Maar wij - u, jullie, ik - we zijn dat niet voor onze Heiland! Niemand kan ons roven uit zijn hand of uit die van zijn Vader.

Zodat we dus niet verloren kunnen gaan? O nee! Dat 'dus' klopt niet. We kunnen zelf Gods belofte krachteloos maken door ons ongeloof. Zoals Israël in de woestijn: Denk niet dat wij ooit in dat land komen met die grote steden en met die reuzen! De HERE zei: Ik breng u daar. Maar zij geloofden het niet. Daarom gingen ze niet in, vanwege hun ongeloof.

Zo kunnen ook wij gaan twijfelen en zeggen: Zou Hij mij die verlossing willen geven? Mij grote zondaar? Als wij allemaal leeuwen en beren op de weg zien, kan het gebeuren dat we toch verloren gaan. Want wie twijfelt, moet niet menen dat hij iets ontvangt van de Here. Niets krenkt Hem meer dan dat we aan Hem twijfelen.

Hij garandeert ons een behouden thuiskomst. Maar als antwoord op ons geloof. Hij brengt ons Thuis: door het geloof. Zo bewaart Hij ons.

Niet voor een gemakkelijk leventje dus. Zijn bewaring betekent echt niet dat Hij alle stenen voor ons opruimt. Of dat we er zonder kleerscheuren vanaf zullen komen. Wel dat we Thuis zullen komen. Als u genoeglijk weggedoken in de kussens van een luxe slee naar huis gebracht wilt worden en u zet, als het maar even tegenloopt, - net als Israël - meteen een grote mond op, reken er dan niet op dat u er komt. We moeten door veel verdrukkingen het koninkrijk van God binnengaan. En we zijn behouden als we in beproevingen volharden. Als we ook dan blijven zeggen: En toch laat God me niet in de steek. Ook nu niet!, dan zult u het beleven: Hij draagt u door alles heen naar zijn toekomst toe! Niets zal u kunnen scheiden van de liefde van God in Christus Jezus, onze Here. Hij doet alle dingen meewerken ten goede voor hen die Hem liefhebben en die naar zijn voornemen geroepen zijn. Want de prijs was hoog. Daarom bewaart Hij. En door zijn Geest brengt Hij ons naar het eeuwige leven toe.

3. Het derde punt is: Dit lied is levenwekkend.

Want u voelt: Die troost is geweldig. Maar we moeten er ook uit leven. Welnu, ook daarvoor zorgt de Here Jezus. Hij is echt niet een halve Heiland die ons kocht en ons verder aan onszelf overlaat. Dat zou niet best voor ons zijn. Want ons hart doet van nature niets liever dan God tegenspreken. Wat zijn er nog een 'ja-maars' en een tegenwerpingen. Hoe zouden we zonder Hem ooit Thuis komen?

Maar Hij geeft ons ook zijn heilige Geest. Door die Geest dringt Hij door in dat weerbarstige hart. Met het tweesnijdende Woord van het Evangelie zet Hij ons binnenste om. Zo gaan wij belijden: Ik ben het eigendom van Jezus Christus.

Dat is ook de rijkdom van deze nieuwe serie catechismuspreken. Voor het vlees worden daarin niet altijd van die prettige dingen gezegd. Zeker niet als het er over gaat hoe groot onze zonden en ellende zijn.

Maar vergeet niet waarom het gaat: Dat we door deze troost gelukkig leven zullen. En ook op Vaders tijd getroost zullen sterven. We moeten steeds weer leren zingen en ook ons leven lang blijven zingen van die troost.

Maar dan is het toch om dankbaar voor te zijn dat de Geest ook door deze preken nog altijd in ons werken wil. Het zou er maar slecht met ons voorstaan als Hij ons die dienst niet bewijzen zou. We waren dan stakkers die een groot geschenk kregen aangeboden,

maar het niet durfden grijpen. Ja, we konden het niet eens grijpen. Zo ellendig zijn we van onszelf er aan toe!

Maar de Geest overwint die ellende. Hij legt het geschenk van het Evangelie ons in de handen. Hij maakt ook die handen zo sterk dat we het vast kunnen en willen houden. Hij leert ons twijfelende en vaak nog zo ongelovige mensen roemen in deze unieke troost.

Daarom moeten we onze oren en ons hart maar wijd openzetten als ons in de komende weken en maanden opnieuw verkondigd wordt, hoe groot onze zonden en ellende zijn. Hoe we door het bloed van onze Heiland verlost zijn. En hoe we Vader voor die verlossing dankbaar moeten zijn. Vergeet nooit dat de Geest door die verkondiging u gelukkig leven en getroost sterven doet. Maar eerst toch leven!

Broeders en zusters, jongens en meisjes, geeft u onder dat werk van de Geest. Dan wordt het leven u een feest. U gaat zingen als de dichter van Ps. 119: "Dit is mijn troost in mijn ellende dat uw belofte mij levend maakt." (Vs. 50). En Hij voegt er meteen aan toe: "Uw inzetten zijn mij tot snarenspeel in het huis van mijn vreemdelingschap."

Gods Geest had voor die dichter het leven een feest doen worden. Laat het nu ook voor u een feest worden.

Zeker, telkens zal nog blijken dat u van uzelf er op uit bent om God en uw naaste te haten. U zult vaak nog struikelen. Maar u gaat ook overwinningen zien! Dank zij de Here Jezus die door zijn Geest zo vernieuwt, dat u zich uit pure liefde gaat reinigen zoals Hij rein is. De bruidskerk reinigt zich voor haar Bruidegom. Het is haar een feest om dat te doen. Want ze verlangt naar het feest waarvoor ze geroepen werd: het bruiloftsfeest!

Amen.